

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 4. marca 2014 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obvinenému **M. R.**, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. a/ k § 47 ods. 2 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 27. mája 2010, sp. zn. 3 To 48/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **M. R.** sa **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo 17. marca 2010, sp. zn. 2 T 70/2009 bol obvinený **M. R.** uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. a/ k § 47 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 4. júla 2009 v čase okolo 14.30 hod. v Ž. n. N. v izbe rodinného domu č. X. v úmysle získať finančné prostriedky, zozadu bez slov pichol do chrbta **M. V.**, obchodného zástupcu spoločnosti **P. F., s.r.o. B.**, a to kuchynským nožom s drevenou rúčkou s dĺžkou čepele cca 15 cm po tom, čo ho zavolať do domu a usadil ho k stolu s tým, že mu vyplatí splátku pôžičky vo výške 10 Eur, po ktoré mal obvinený ísť ku kuchynskej linke, **M. V.** následne vybehol s nožom v chrbte s krikom o pomoc z domu, počas útoku si nôž z chrbta sám vytiahol, pričom v izbe nechal pracovnú tašku, v ktorej mal vybratú hotovosť od klientov vo výške cca 250 Eur a vlastnú hotovosť vo výške 5 Eur, ktoré obvinený vzal a následne použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil škodu spoločnosti **P. F., s.r.o. B.** vo výške 250 Eur, poškodenému **M. V.** škodu

vo výške cca 5 Eur a tiež zranenie v podobe bodnej rany zadnej hrudnej steny vpravo, ktoré si vyžiadalo obmedzenie obvyklého spôsobu života v trvaní 25 dní, pričom M. R. sa uvedeného skutku dopustil, hoci bol už rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 15. februára 1989, sp. zn. 3 T 16/89, právoplatným 28. februára 1989 odsúdený za trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. k úhrnnému, trestu odňatia slobody vo výmere dva roky nepodmienečne so zaradením do II. nápravno výchovnej skupiny, pričom mu bol zvyšok trestu odpustený amnestiou prezidenta republiky z 1. januára 1990 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 8. októbra 1993, sp. zn. 1 T 44/93, za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. f/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody nepodmienečne vo výmere štrnásť rokov so zaradením do III. nápravno výchovnej skupiny, pričom bol podmienne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody 31. augusta 2008 uznesením Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2 PP 70/2005 so skúšobnou dobou na sedem rokov.

Za to mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 47 ods. 2 Tr. zák., § 46 Tr. zák. a § 37 písm. m/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťtri rokov, sedem mesiacov a tri dni, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obvinenému uložený aj trest prepadnutia veci, a to 1 ks kuchynského noža s drevenou rúčkou o celkovej dĺžke 22 cm, dĺžkou čepele 10 cm s tým, že podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti D. Z. P., a.s., so sídlom B., ul. E. X., IČO: X. škodu vo výške 883,15 Eur a poškodenej spoločnosti S. P., pobočka T., nám. M. R. Š. č. X./X. škodu vo výške 227,70 Eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodený M. V., nar. X.. O. X. v B., trvale bytom R. č. X. a poškodená spoločnosť P. F., s.r.o., so sídlom B., ul. G. č. X., IČO: X. s nárokom na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený v zákonnej lehote odvolanie.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 27. mája 2010, sp. zn. 3 To 48/2010 odvolanie obvineného M. R. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom ustanoveného obhajcu 19. decembra 2013 dovolanie, ktoré spolu so spisovým materiálom bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené 21. februára 2014.

Obvinený v odôvodnení svojho dovolania uviedol ako dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/, písm. h/ a písm. i/ Tr. por., z ktorých prvý predpokladá, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, druhý, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa a tretí, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený argumentuje nasledovne:

„Nesúhlasím s tým, že by som sa dopustil zločinu lúpeže, pre ktorý som bol uznaný vinným. Namietam, že by k zraneniam poškodeného z mojej strany došlo v úmysle získať jeho finančné prostriedky. Pre takýto záver súdov nebol v konaní produkovaný žiaden či už priamy alebo nepriamy dôkaz. Z uvedeného dôvodu preto namietam aj právnu kvalifikáciu môjho konania ako zločinu lúpeže.

...

Taktiež pokiaľ ide o poranenia poškodeného tieto som nespôsobil poškodenému úmyselne. V danom prípade súd ustálil skutkový stav iba na základe domnienok poškodeného, ktoré však neboli podložené žiadnymi dôkazmi.

...

To že poškodený pri opustení domu nechá v dome tašku a že v nej bude peňaženka som ja dopredu nemohol vedieť a medzi zranením poškodeného a tým, že som si ponechal peniaze, /ktoré som našiel náhodou, keďže pri manipulácii s taškou, keď som ju chcel dať von z domu, sa táto otvorila a až vtedy som zbadal peňaženku/, nie je žiadny priamy súvis.

Súdy v mojom prípade pri vyhodnotení dôkazov, vzniknuté rozpory a pochybnosti vyhodnotili jednostranne v môj neprospech.

Zločin pre ktorý som bol uznaný vinným je úmyselným zločinom, na naplnenie ktorého sa vyžaduje zo strany páchatel'a úmysel, ktorý však v mojom prípade chýbal. Som toho názoru, že pri správnom vyhodnotení vykonaných dôkazov a správnom ustálení skutkového stavu mali dospieť súdy, ktoré vo veci konali k záveru, že som sa nedopustil zločinu lúpeže a že som mal byť spod obžaloby oslobodený.

Porušenie zákona v môj neprospech vidím v tom, že som bol odsúdený za zločin, ktorého som sa nedopustil.

...

Pri mojom odsúdení v právnej vete bola taktiež použitá priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona. Domnievam sa, že došlo k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti to raz ako priťažujúcej okolnosti a druhýkrát aj s poukazom na ust. § 47 ods. 2 Tr. zákona.

...

Bol mi uložený trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov a 7 mesiacov a 3 dni za použitia ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona, teda v zmysle zásady „trikrát a dost“. Súdy konajúce vo veci sa opierali o predchádzajúce právoplatné rozhodnutia vo veci ...

Domnievam sa, že vzhľadom na znenie amnestie prezidenta z 1.1.1990 má táto taký dôsledok, že sa na mňa hľadí ako by som nebol odsúdený, s následnou nepoužiteľnosťou tohto odsúdenia pri aplikácii zásady „trikrát a dost“ podľa § 47 ods. 2 Tr. zákona.“

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré dovolanie oprel a zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 27. mája 2013, sp. zn. 3 To 48/2010 ako aj rozsudok Okresného súdu Partizánske zo 17. marca 2010, sp. zn. 2 T 70/2009.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila Okresná prokuratúra Partizánske, ktorá navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky toto dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovoláním bolo napadnuté právoplatné uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 27. mája 2010, sp. zn. 3 To 48/2010, ako súdu odvolacieho. Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1, 2 písm. h/ Tr. por.

Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Bolo podané včas a na zákonom určenom mieste (§ 370 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a označuje chyby konania a dôvod odvolania (§ 374 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným M. R. nie je dôvodné a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolací súd konštatuje, že podané dovolanie v tejto časti je nepreskúmateľné dovolacím súdom, pretože len formálne poukazuje na naplnenie tohto dovolacieho dôvodu bez bližšej argumentácie a obsah uplatnených tvrdení v podanom dovolaní musí vecne zodpovedať použitému konkrétnemu dovolaciemu dôvodu. Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že tento dovolací dôvod je založený len na názore obvineného o nesprávnosti skutkových zistení súdov a nesprávnom hodnotení dôkazov oboma súdmi. V dovolaní v súvislosti s týmto dovolacím dôvodom nie je uvedený ani jeden dôkaz, ktorý by nebol vykonaný spôsobom, ktorý by pre konkrétny dôkaz predpisoval zákon.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písmeno i/ Tr. por. platí, že tento umožňuje použitie výslovne právnych námietok buď vo vzťahu k právnemu posúdeniu zisteného skutku alebo čo sa týka nesprávnej aplikácie iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolacie námietky obvineného sa v tomto smere nedotýkali právneho posúdenia zisteného skutku, ale naopak v maximálne možnej miere spochybňovali skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa a subjektívne kritizovali hodnotenie dôkazov doteraz vo veci konajúcimi súdmi, čo nezodpovedá tomuto uplatnenému dovolaciemu dôvodu (a ani žiadnemu inému).

Tu platí, že dovolací súd do zisteného skutku nezasahuje a tiež nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy 1. a 2. stupňa.

V prejednávanej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený spáchal skutok tak, ako je tento vymedzený v tzv. skutkovej vete rozsudku Okresného súdu Partizánske zo 17. marca 2010, sp. zn. 2 T 70/2009, pretože odvolací súd skutkové zistenia nemodifikoval.

V rozsudku okresného súdu popísanému skutkovému stavu zodpovedá právny záver vyjadrený v posúdení skutku obvineného ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. a/ k § 47 ods. 2 Tr. zák., pričom úmyselné konanie obvineného (ktoré v dovolaní namieta) je uvedené priamo v skutkovej vete „...v úmysle získať finančné prostriedky, zozadu bez slov pichol do chrbta M. V...“.

Subjektom oprávneným na podanie dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci je len minister spravodlivosti (§ 371 ods. 3 Tr. por.).

Ďalej však treba konštatovať, že tvrdenia obvineného o nesprávnom použití príťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. m/ Tr. zák. pri ukladaní trestu, sú správne. Zároveň však treba dodať, že okresný súd túto príťažujúcu okolnosť len formálne uviedol vo výroku o treste rozsudku, pretože obvinenému uložil správny trest odňatia slobody aplikujúc § 47 ods. 2 Tr. zák. Keďže toto porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, dovolací súd tento dôvod použiť nemohol (§ 371 ods. 5 Tr. por.).

Obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. namieta, že vzhľadom na amnestiu prezidenta treba hľadiť na neho ako by nebol odsúdený a preto došlo v podstate k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák.

Po preskúmaní spisového materiálu dovolací súd dospel k záveru, že súdy správne postupovali, keď potrestali obvineného M. R. podľa § 47 ods. 2 Tr. zák., pretože menovaný obvinený bol už za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody. I keď ide o trestné činy spáchané za účinnosti

tzv. „starého“ Trestného zákona, je treba v tomto prípade aplikovať prechodné ustanovenie § 437 ods. 5 Tr. zák.

Obvinený sa mýli pokiaľ tvrdí, že sa na neho v prípade odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 15. februára 1989, sp. zn. 3 T 16/89, musí hľadiť ako by nebol odsúdený. Z článku III rozhodnutia prezidenta Československej socialistickej republiky o amnestii z 1. januára 1990 vyplýva, že len tresty odňatia slobody, ktoré boli právoplatne uložené za trestné činy spáchané pred dňom tohto rozhodnutia, pri ktorých horná hranica trestu odňatia slobody neprevyšuje jeden rok (čo v danom prípade nie je splnené), boli odpustené s účinkom, že sa na páchatel'a hľadí dňom tohto rozhodnutia, ako by nebol odsúdený.

V posudzovanej veci, pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, ide o taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pripúšťa a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby a preto ani tento obvineným uvádzaný dovolací dôvod nie je daný.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom dovolací súd so zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. h/ a písm. i/ Tr. por., musel dovolanie obvineného M. R. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 4. marca 2014

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová